

denne sal — at samfunnets best mulige sikring mot forbrytelser er de ferrest mulige offer og navnlig den minst mulige lidelse for samfunnets ulykkeligste og mest beklagelsesverdige medlemmer, forbryterne. Jeg tror det er den rette linje å gå og den vil jeg forfekte her så lenge jeg har anledning til å delta i denne sal. Det som har pint meg mest som stortingsmann, det er at det ikke lyktes å beskytte vårt land før krigen kom, så vi kunne ha unngått den forferdelige okkupasjonstiden. Det har alltid vært en pine for meg å tenke tilbake på at jeg ikke kunne gjøre noe mere. Og jeg forstår ikke dem som her kan stå og slå seg for

Koreakrigen medførte en stigning i verdensprisene på 25 prosent

Koreakrigens ofre i døde, savnede og sårede nærmer seg halvannen million mennesker, hvortil kommer de enorme ødeleggelser og de talløse flyktningeskarer. Krigen har kostet milliarder av dollars, og freden vil koste like meget, kanskje mer, alt etter omfanget av de gjenoppbyggingsarbeider FN vil sette i gang.

Etter hva dansk «Politiken» meddeler, regner man med at verdensprisene — rundt regnet — er steget med 25 pst. siden krigen begynte. Samtidig er skipsfraktene steget med 80 pst. De demokratiske børsregistrerte da også meddelelsen om våpenstillstand med tildels sterke fall!

han anbrakt at: «Kirkeministeren kan vel ikke være så overbevist om sin egen ubetydelighet, at han kan tro at hans nærvær på Aulafesten ikke ble bemerket, —». I sannhet en smukt plasert infamitet av denne tvers igjennom usympatiske talsmann for nestekjærlighetens evangelium.

Men ellers var han nok den naturlige exponent for hele den borgerlige blokk, hvor ikke en eneste en votet å bryte ut av frykt for å bli innrullert i de 5 pst. av folket som i følge Hambro begår det geniale kjeltringstrick å tyrannisere de 95 prosent.

Den som har en smule politisk tradisjon og hukommelse, han husker imidlertid med vemod de tider, da Venstres politiske fører het Johan Ludwig Mowinckel, — mannen som fra sin ungdom av stod utenfor statskirken og som nektet å melde seg inn i den, til tross for at loven den gang var slik, at man måtte stå i statskirken for å kunne sitte ved kongens bord. Og han husker også med vemodig glede den venstre-regjering som til slutt gikk inn for «Lex Mowinckel» for å få den lovhindring ryddet bort og det stortingsvenstre som samtykket deri.

Dengang var det også en politisk belastning å gi den slags konsesjoner til ekte religiøst frisinn, men venstres ledende menn og velgere tok belastningen. Og de talte også at Johan Ludwig Mowinckel senere i hele sin politiske ferd holdt sin linje

bør trekke av Nordens historie, er ulikheten for loven, det er livsstilten om at han skal særbehandles fordi han ikke har kunnet tie stille, men har sunget ut om all rettsheten, humbugen, all råttenskapen. Han skal knebles som representant for Grunnlovens sørgelig forglemte paragraf hundrede. Derfor kjemper han for sin frihet. Han skal også knebles fordi man ikke kommer noen vei med injurieprosessen mot ham, den som den bedrøvelige Stortingsmelding nr. 64 sang så høyt om for 3/4 år siden.

Foreningen Nordens historiske publikasjoner fortjener almenhetens støtte. De kan gjøre til skamme det gamle ord: «frende er frende verst.»

Bedre sent enn aldri.

Trygve Lie holdt 30. juni en tale over FN's radio, hvori han tilslutt uttalte:

«Det eneste som oppnåes i en moderne krig, er at både den såkalte seierherre og den besværede lider nederlag.

Hvem er de virkelige seierherre i den moderne krig? Ødeleggelse, sykdom, fattigdom, sult og frykt. La de folk som overveier muligheten av å nå sine nasjonale mål ved å ødelegge og brenne og lemleste og forgifte tusener av menn, kvinner og barn i andre land — la de folk tenke litt over, hvem som blir de uunngåelige seierherre i en krig, som noen få ønsker å betrakte som «uunngåelig».

De vil vil som deres motstandere bli slått og de seierrike styrker, som deretter skal styre verden, antagelig i generasjoner, blir: ruiner, elendighet, sult og frykt». Sannheten er altså omsider gått opp for «de såkalte seierherre» fra annen verdenskrig!

og markerte sitt standpunkt i alle kulturelle og religiøse spørsmål, — og det til tross for at Carl Joachim Hambro allerede da hadde plasert seg på Guds grønne enger, — i bevissthet om at der har det alltid vært et fett politisk beite.

I dag er det ingen Johan Ludvig Mowinckel i den borgerlige midte på det norske Storting. Og det bærer ikke minst stortingsvenstre preg av. Men selv innenfor det nåværende stortingsvenstre burde det dog være folk med frisinn nok og klarsyn nok til å føle glede ved at man på fritenkerhold ikke lenger begrenser seg til spott og negativ kritikk men melder seg som medarbeidere i det moralsk byggende arbeid.

Og så langt fra å gå løs på de kretser og tanker som står bak den borgerlige konfirmasjon, burde de slutte opp om kravet og tankene fra Studenternes Venstreforening: at det må bli en samfunnsoppgave å ta hånd om de barn, den ungdom og de borgere som på grunn av sin religiøse overbevisning blir født, lever, kjemper, lider og dør uten hjelp fra de kirkelige organisasjoner.

For vel er Studenternes Venstreforening en ungdommelig flokk som ikke teller synderlig innen velgermassen. Men den som vil se seg selv i øynene når han blir eldet mann bør lytte til sin egen ungdom og gi nøye akt på de idealer som ungdom mer til enhver tid representerer.

Stavanger 24. 5. 51.

Trygve Wyller.

Glimt fra amerikansk justis

Fra New Orleans telegraferes til svenske aviser 29. juni:

En time før den 25-årige neger Paul Washington skulle henrettes i den elektriske stol fikk han beskjed om at den amerikanske høyesterett hadde gitt ordre om at henrettelsen skulle utsettes.

Han var allerede blitt barbert og klippet og spist sitt «siste» måltid da beskjeden kom. Paul Washington ble i 1948 dømt til døden for voldtekt på en hvit kvinne. Hans advokat hevder at tilståelsen var blitt avpresset ham ved ulovlige metoder; og at han ikke hadde fått anledning til å forsvare seg ved rettsforhandlingene. Høyesterett skal nå ta opp saken.

25 milliarder til vest-europeiske forsvarsprogrammer

Men fra 1954 må Vest-Europa selv dekke sine forsvarsutgifter

Den amerikanske forsvarsminister Marshall regner med at Amerika inntil begynnelsen av 1954 må bevilge 25 milliarder dollars til det utenlandske hjelpeprogram. Opplysningen fremkom i en tale Marshall holdt før kongressens utenrikskomite for å oppnå en øyeblikkelig bevilgning av 8,5 milliard dollars i samme øyemed. Mens USA stiller penger til disposisjon, står de vest-europeiske nasjoner til tjeneste med menneskelig — soldater, som skal danne bolverk mot kommunismen, uttalte han, og påpekte videre at Korea bare er en liten del av verdensbildet og at USA om Korea-krigen slutter, bare må gå til enda kraftigere anstrengelser.

Fra januar 1954 må de vest-europeiske nasjoner selv bestride utgiftene til sine forsvarsprogrammer, erklærte han til slutt.

KONG LEOPOLD

vil etter sin abdikasjon bli bevilget en årlig apanasje av 6 millioner francs. Dessuten får han en residens som gave.

SVERIGE «KEMISK STORMAKT»

I dagene 8.—9. september holdes i New York den 16. konferanse i den internasjonale kemi-union. Professor Tisalius i Uppsala er unionens visepresident, og Sverige har som «kemisk stormakt» ved siden av USA, Storbritannia, Frankrike, Russland og Sveits rett til å sende 6 delegerte til konferansen.

Husk kontingenten

ingen er lovlige»

Politibetjent Aasulv Holte har ikke latt angsten for levebrødet eller politikkammerstøv leve sitt syn for grensen mellom rett og urett! Han er som en minnelse om Islands store Njaal, og kjemper nesten ensom i den norske eterkrigsjungelen mot den store statspolypen med de mange farlige fangarmer, og de dumme bevegelser via statsadvokater, dommere og statsråder. Holte kjemper for oppklaring av neddyskede ugjerninger, som ulmer i folkesjelen og bryter ned lovens og

dommerkappens autoritet i Norge. Uppklarte, ustraffede mord alskens sniklop, rov og niddingsverk ligger nå og ulmer i de nasjonale helgeners fotefar, og vil oppmuntre ulvene i det siste store anfall.

Aasulv Holte strever med å trekke en nyskaping på strafferettens område frem i dagens fulle lys, døpt i den andenæsiske juss.

Holte forstår at det folk hvori iskalde, strebere og Va Banque-spillere greier å skape en slik rettsforvirring blant almuen, at et mord ikke er et mord, unntatt når det er utført av «landssvikere, nazister og tyskere». Et slikt folk er dømt til en undergang, i forhold til hvilken den kommende gerhardsenske velferdsfallet er den rene idyll

Den dagen er på trappene da det minste barn vil øyne de forferdelige følger av at det norske folk lot seg «anordne» og regjere av menn med et brutalt, personlig behov for mørklegging av sannhet og rett

Det ble derfor nødvendig for disse folk å overhøre vår gamle, bunnsolide og urnorske rettslærer Jon Skeies inn-trengende advarsler

Rettens katastrofale forfall i Norge belyses i disse dager grellt i en markert uttalelse av lagmann Kristian Lunde, Skien, i Holtesaken. Skal man stole på Aftenpostens referat, sier lagmannen like ut og uten forbehold, uten forutgående etterforskning, at er en likvidering, d.v.s. et mord, foretatt før frigjøringen, er det i orden

For å gi leserne et bilde av hva Holtesaken egentlig dreier seg om, skal vi gjengi en del av Aftenpostens merkværdig avslørende referat i morgennr. 1. juni i år, side 6, spalte 7. (Utvevelsene er gjort av oss).

«Lagmannen: Det er spørsmålet om likvidasjonen fant sted før eller etter frigjøringen De skal forklare Dem om.

Holte: — Ja, noen sier den er foregått før, andre at den er foregått etter. Når det gjelder likfunn har politiet strenge instruksjoner om hvordan det skal gås frem. Dette likfunn ble gjort et kvart år etter krigens slutt. En påtaleinstruks taler sitt tydelige språk om hvordan man skal forholde seg. Politiet skal rapportere slike ting til riksadvokaten.

Statsadvokaten (Sideroy Nordgård) minte om hva riksadvokaten sier i sin instruks om behandlingen i slike saker, hvortil Holte svarer: — Ja men den instruksjonen er laget etter at likfunnet ble gjort! Statsadvokaten leser så instruksjonen som er utferdiget i oktober 1945, altså en tid etter dette spesielle likfunn.

Holte kunne ikke innse at instruksjonen som statsadv. Nordgaard leste opp i retten, endret noe på den påtaleinstruks politiet hadde å gå etter under en etterforskning. Det heter i påtaleinstruksjonen at alt skal etterforskes! Det lå ikke noen seddel ved siden av likene som fortalte at de var drept som et ledd i motstanden mot fien-

den! Etterforskningen ble ikke utført som den burde vært utført, og jeg vil sette fingeren på at den ble ledet av den omtalte politifullm. Holte forklarer videre at en mann som han navnga, i mai-juni hadde sett iallfall ett av likene uten å melde fra. Da dette ble kjent av politiet ville det vært på sin plass å sammenlikne vedkommendes forklaring med forklaringen til dem som fant likene i slutten av september.

Statsadvokaten presiserer på ny at bevisførselen må innskrenke seg til om likvideringen fant sted før eller etter frigjøringen.

Lagmannen: — Er den foretatt før er den i orden. Er den foretatt etter er den ulovlig.»

«Dette er rene ord for pengene. Jeg kan ikke se at lagmann Kristian Lunde har benektet riktigheten av Aftenpostens referat.

Så brutalt og enkelt avfeier lagmann Lunde disse åpenbart klare, gemene mord, som myndighetene ikke våger å etterforske av hensyn til gjerningsmennenes nervesystem og sosiale posisjon! De døde var bra nordmenn som hadde et annet og kanskje riktigere syn på Norges ve og vel enn den i disse saker sterkt kompromitterte Jens Chr. Hauge, som glatt erklærer mordene for «lovlige». — Herr Hauges stilling og mange andres ville bli desperat hvis disse saker ble gransket av uheldige.

Mens den umiddelbare hovedmann lå syk i Danmark og ble skånet av myndighetene, forklarte ingeniør Jens A. Dale seg om «likvideringen», etter at det var gitt referatforbud.

En av de myrdede eterlot seg to ytterst aktverdige gamle foreldre, hvis eneste håp og glede han var. Etter hva det vites fikk de den første underretning om sønnens død — lenge etter «frigjøringen» — i form av en naken kremasjonsregning!

En slik brutalitet slår selv lagmann Lundes og Jens Chr. Hauges.

Alexander Lange

Undersøkelse av de sosialiserte foretagenders virksomhet

Den franske regjering har nedsatt en spesiell undersøkelseskommisjon som skal se litt nærmere på de sosialiserte foretakenders virksomhet. — Kommissjonens rapport inneholder mange graverende vitnesbyrd om sviktende effektivitet og duelighet, både hos den tekniske og den økonomiske ledelse. Bl. a. pekes det på sløseriet med arbeidskraft innen forvaltningen og kommisjonen krever at disse statsvirksomheter tillemper de samme forretningsmessige metoder som privatforetagendene.

De offisielle uttalelser, som foreligger, gir et avskrekkende bilde av hvorledes sosialiseringen virker i praksis. Erfaringene fra England går i den samme retning, og bare vent, så kommer vi nok etter. Men først må de private virksomheter menn vise sitt initiativ og legge argumenter bak sine protester som ellers virker litt for valne. Det er som om de ikke ennå har forstått den store fare som sosialiseringen er for et fremtidig sunt næringsliv, hvor også forbrukernes interesser skal varetas.

DET ER OPPNADD

forlik mellom redaktøren av § 100, Toralf Fanebust og Norsk Centralforening for Boktrykkere. Norsk Centralforening for Boktrykkere trekker tilbake beskyldningene om nazisme og skal betale red. Fanebust et beløp som partene er blitt enige om.

FORBUNDSREGJERINGEN

vedtok den 3. ds. et nødhjelpsprogram på 200 mill. mark for finansåret 1951 til bekjempelse av arbeidsløsheten. Programmet skal især komme de nødstedte områder Slesvig-Holsten, Nedre-Sachsen, Hessen og Nedre-Bayern til gode. I slutningen av mai var det i Vest-Tyskland 1,4 mill. arbeidsløse. 70 pst. av disse befant seg i de overfor omtalte områder.

(Berlingske Tid. 4/7 51)

USA.s LEDENDE

forsvarssjefer har besluttet at USA ikke skal dele noen atomhemmeligheter med Storbritannia. Diplomatiske forberedelser som tok sikte på å gjenoppta et fullstendig gjensidig utbytte av forskningsresultater mellom de to land, er blitt avbrutt og utsatt på ubestemt tid.

(Sthlms. Tid. 4/7 51)

En rettsak om krig eller ei

Henrettet «landsforræders» dødsbo krever livsforsikring utbetalt.

Landsretten i København behandler en sak, hvorunder der skal taes stilling til, hvorvidt Danmark og Tyskland har vært i krig. Dødsboet etter henrettet «landsforreder», fhv. kommandoleitnant Arne Pedersen fra Sønderborg, krever livsforsikringsselskapet «Danebrog» dømt til å utbetale en forsikringssum på 5000 kr.

Selskapet nekter å utbetale mere enn gjengjøpsverdien, der er på 1289 kr. Der henvises til, at forsikringen ikke dekker, hvis man deltar i krig, borgerkrig eller væpnet oppstand.

Fra dødsboets side hevdes det, at Arne Pedersen ikke har deltatt i krig eller er død som følge av krigsbegivenheter. Han hadde fire livsforsikringer, hvorav de to er utbetalt.

En forutsetning for å treffe avgjørelse i saken er det, at det fastslåes, om der har vært krig mellom Danmark og Tyskland. Professorene Ross og Hurwitz har uttalt, at det i hvert fall først har vært etter 29. august 1943, medens professor Illum mener, det overhodet ikke har vært krig. — Høyesterett har tidligere fastslått, at der har vært krig.

Demokratisk politikk

Det amerikanske tidsskrift «Time» minner i sitt siste nr. om at årsdagen for Koreakrigen også falt sammen med tiårsdagen for utbruddet av krigen mellom Tyskland og Russland. Bladet referer i denne forbindelse hva den den gang ukjente senator fra Missouri, Harry S. Truman, uttalte: «Hvis vi ser at Tyskland kommer til å seire, bør vi hjelpe Russland, og hvis Russland ser ut til å seire, bør vi hjelpe Tyskland, og på denne måte la dem drepe så mange som mulig, skjont jeg ikke under noen omstendigheter ønsker å se Hitler som seierherre.»